

**Posudek
na diplomovou práci**

JOLANY LANDOVÉ

EXIL, KRIEG UND FLUCHT IN FRAKREICH

ZWISCHEN 1933 UND 1941,

DARGESTELLT AN AUSGEWÄHLTEN WERKEN DEUTSCHER SCHRIFTSTELLER

Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy
Katedra germanistiky
září 2009

K TEMATICKE KOMPONENTĚ PRÁCE

Jolana Landová si pro diplomovou práci zvolila literárněvědné téma, v němž se zaměřila na literaturu vypovídající o druhé světové válce ve Francii a zároveň literaturu související se životními osudy autorů, v nichž se opět soustředila na jejich zkušenosti a zážitky z válečné Francie. Toto téma se pokusila skloubit s uměleckým ztvárněním literárních postav vybraných děl – postav, jejichž časoprostor je určen podmínkami života v exilu. Diplomantka si zvolila následující autory a díla:

- Lion Feuchtwanger: „Der Teufel in Frankreich“;
- Erich Maria Remarque: „Arc de Triumpf“;
- Anna Seghers: „Transit“;
- Hans Habe: „Ob Tausend fallen“.

K E STRUKTUŘE PRÁCE A JAZYKOVOVÉ FORMĚ

Diplomantka napsala práci v německém jazyce, zkoumanou oblast rozdělila do následujících kapitol: úvod; exilová literatura; literatura ve III. říši; situace německých emigrantů ve Francii ve srovnání s azylem v dalších zemích; život a dílo vybraných autorů (včetně analýzy vybraných děl); srovnání vybraných děl, resumé, literatura.

K OBSAHOVÉMU VYPRACOVÁNÍ JEDNOTLIVÝCH ČÁSTÍ PRÁCE

V úvodu diplomantka nastiňuje koncepci, která spočívá ve zmapování dané problematiky a ve výše zmíněném srovnání. Tak lze vnímat i cíl práce, který však není formulován, práce bohužel neobsahuje žádnou hypotézu.

Kapitola věnovaná exilové literatuře a literatuře ve III. říši je v podstatě krátkým hodnocením současného stavu výzkumu. Zde jsou zmíněny i jednotlivé žánry, k nimž lze zařadit romány, které diplomantka rozebírá v následujících částech práce.

Zpracování podmínek azylu v dalších zemích je cenné z pohledu všeobecného vědění mimo text a v oblasti z pohledu mezipředmětových vztahů a diplomantka mu věnuje poměrně velký prostor. Srovnání má v práci spíše ilustrační funkci a není uvedeno do vztahu k analýze literárních děl.

Kapitoly věnované jednotlivým autorům a jejich dílům se částečně liší způsobem pojetí i rozsahem, což lze vysvětlit různým významem analyzovaných autorů v kontextu německy psané literatury i odlišným dosažitelným odborným zpracováním jejich literárního odkazu. Za zdařilou považuji podkapitolu věnovanou Lionu Feuchtwangerovi a Anně Seghers, poněkud chaoticky působí podkapitola, v níž autorka rozebírá život a dílo Ericha Maria Remarqua (mám na mysli chronologii života a děl, kdy se Jolana Landová např. teprve v závěru kapitoly více věnuje románu „Im Westen nichts Neues“, který stál v podstatě na počátku Remarquovy tvorby). Za poměrně cennou považuji podkapitolu věnovanou Hansi Habeovi, protože tento autor je z analyzovaných autorů nejméně známý.

V ani jedné z analýz autorka neuvádí ukázky z textů, s nimiž pracovala, což lze považovat za zvláštní a poměrně závažný nedostatek práce.

Srovnání analýz je zároveň závěrem práce. Srovnání obsahuje myšlenkové úvahy, které jsou strukturovány do poznámek k dílčím tématům, kterými jsou:

- osobní postoje autorů k válce (obsahující např. správné vyhodnocení odlišnosti postojů Habea a Remarqua);
- výběr postav (konstatování, že všechna zmíněná díla mají pouze jednu hlavní postavu, není informačně příliš bohaté);
- soužití s exilem (zajímavé postřehy jsou dokladovány i citacemi zmíněných autorů);
- literární ztvárnění zkoumané časové periody (se zdůrazněním rozdělení Francie na okupovanou a relativně svobodnou, tedy neobsazenou zónu);
- formální stránka románů (na tomto místě diplomantka vysvětluje ich-formu jako formu s více autobiografickými prvky; er-formu jako klasickou románovou vypravěčskou formu, která může, ale nemusí korespondovat s autobiografií autora – toto hodnocení je sice správné, ale pro potřeby diplomové práce by bylo vhodné uvést podrobněji);
- obraz Francie;
- historická skutečnost versus literární fikce, zpracování autobiografických a biografických momentů - zde postrádám vymezení odlišností obou termínů.

OTÁZKY K OBHAJOBĚ PRÁCE

Proč autorka do analýz nezařadila ukázky z literárních textů?

CÉLKOVÉ HODNOCENÍ

Práce má velmi zajímavé a obtížné téma, při jehož zpracování lze konstatovat jisté rezervy, spočívající v dotažení jednotlivých analýz i v jazykovém zpracování, v němž místy zůstaly jazykové chyby. Nicméně i přesto Jolana Landová splnila požadavky kladené na diplomovou práci, dokázala dovednost pracovat s odbornou literaturou, v rozboru textů prokázala schopnost reflektovat umělecký text.

Práci doporučuji k obhajobě a v závislosti na této obhajobě ji hodnotím jako dobrou.

V Praze, 21. srpna 2009

PhDr. Tamara Bučková